

עמדות חוקיות לניהול המשבר – טבלה משווה

מדינה	מסגרת חקיקתית	גוף שמוציא הנחיות
ישראל ¹	<ul style="list-style-type: none"> • תקנות שעת חירום בשל מצב חירום מתמשך הקיים בישראל מאז 1948. • התקנות דורשות אישור של הכנסת בדמות ועדת חוץ וביטחון. • צו פקודת בריאות העם • מתקיים כעת תהליך חקיקה ראשי להסדרת חוק הקורונה ואיכוני שב"כ. 	<ul style="list-style-type: none"> • צו פקודת בריאות העם מעניק למשרד הבריאות סמכויות להגבלת חירויות פרט כגון הוראה על בידוד. • עיקר הגזרות והחלטות המדיניות מגיעות בצורת "תקנות שעת חירום" מהממשלה. • התקנות מוגבלות בזמן ודורשות תיקוף.
ניו זילנד ^{2,3,4}	<ul style="list-style-type: none"> • ב 25.3 הוכרז מצב חירום לאור התפרצות הקורונה. • ב 14.5 נחקק חוק קורונה זמני המעגן את סמכויות הממשלה. החוק נשען על חוק הבריאות Health Act מ 1956. 	<ul style="list-style-type: none"> • חוק הבריאות וחוק הקורונה החדש מעניקים סמכויות נרחבות למשרד הבריאות ולרופאי בריאות הציבור (Medical Officers of Health) להוציא צווים.
אוסטריה ⁵	<ul style="list-style-type: none"> • לא הוכרז על מצב חירום. • הוכרז מצב כוננות ("state of exception"). • ב 15.3 נחקק חוק קורונה המעגן את סמכויות הממשלה. 	<ul style="list-style-type: none"> • בסמכות הממשלה להתקין תקנות. • בפועל הדבר נעשה על ידי משרד הבריאות והרווחה.
דנמרק ^{6,7}	<ul style="list-style-type: none"> • החוקה הדנית לא מפרטת חקיקה ייעודית למצבי חירום. • ב 13.3 הפרלמנט הדני העביר פה אחד את חוק הקורונה שהינו תיקון לחוק המחלות הזיהומיות הקיים במדינה. • החוק המקנה לממשלה ולרשויות הבריאות סמכויות רחבות. 	<ul style="list-style-type: none"> • החוק מעניק לרשויות הבריאות את היכול לכפות בדיקות, טיפול ובידוד בתמיכת המשטרה. • חוק המחלות הזיהומיות מעניק סמכויות ל-5 מועצות אזוריות לניהול המשבר. המועצות מורכבות מנציגי משטרה, רשויות החירום, רשויות הבריאות ופוליטיקאים מקומיים.
גרמניה ^{1,8,9}	<ul style="list-style-type: none"> • לא נעשה שימוש במצב חירום כפי שמאפשרת החוקה. • נחקק תיקון ייעודי לחוק המחלות הזיהומיות מ 2001. 	<ul style="list-style-type: none"> • הסמכויות להעברת תקנות נותרו בידי ראשי המדינות אך נשענות על החוק הפדראלי. • החוק מעניק סמכויות נרחבות למשרד הבריאות "להבטחת טיפול רפואי לכל" אך לא מאפשר לו להחליט על גזרות או צעדים אחרים, אשר נותרו באחריות ראשי המדינות.
איטליה ^{10,11,12}	<ul style="list-style-type: none"> • ב 31.1 הוכרז על מצב חירום. • החוקה האיטלקית לא מפרטת את סמכויות הממשלה במצב חירום, אך מאפשרת אימוץ של גזרות זמניות בעלות תוקף חוקי. 	<ul style="list-style-type: none"> • מרבית הצעדים הועברה בצווי שעה "decrees laws" על ידי ראש הממשלה ושר הבריאות.
ספרד ^{1,8}	<ul style="list-style-type: none"> • החוקה הספרדית מאפשרת הכרזה על מצב חירום בעת מלחמה ומצב כוננות בעת משבר לאומי/אזרחי. • מצב כוננות הוכרז ב 14.3 ואושר על ידי הפרלמנט ב 18.3. 	<ul style="list-style-type: none"> • הממשלה מחוקקת "צווי שעה" (decree law) אשר נדרשים לאישור הפרלמנט.
צרפת ^{1,8,13}	<ul style="list-style-type: none"> • לא נעשה שימוש במצב חירום כפי שהחוקה מאפשרת. • חוק קורונה ייעודי נחקק ב 23.3. • החוק מאפשר הכרזה על מצב חירום בידי הממשלה ללא אישור פרלמנט (נדרש תוך 30 יום). 	<ul style="list-style-type: none"> • בידי הממשלה (ראש ממשלה, שר בריאות, ראשי ערים) סמכויות להוצאות צווי חירום.

<ul style="list-style-type: none"> • החוק כולל הוראות למינוי זמני של נציבים שיפוטניים (judicial commissioners), המוסמכים לאשר תקנות הפוגעות בזכויות כמו חופש התנועה ופרטיות. 	<ul style="list-style-type: none"> • לא נעשה שימוש במצב חירום. • חוק קורונה נחקק ב 25.3. 	בריטניה¹
<ul style="list-style-type: none"> • החוק מקנה לממשלה ולשר הבריאות סמכויות להתקין תקנות חירום המגבילות את חופש התנועה וזכויות פרט אחרות. 	<ul style="list-style-type: none"> • לא נעשה שימוש במצב חירום כפי שמתאפשר מן החוקה. • נחקק תיקון לחוק מחלות זיהומיות מ 1947. 	אירלנד¹
<ul style="list-style-type: none"> • בסמכות הממשלה הפדרלית להוציא צווי חירום, מתוקף ה"כוחות המיוחדים" וחוק הקורונה. • בפועל מרבית ההחלטות מתקבלות ברמת המדינות והרשויות המקומיות. 	<ul style="list-style-type: none"> • החוקה הבלגית לא מאפשרת הכרזה על מצב חירום. • ב 13.3 הממשל הפדרלי משתמש ב"כוחות מיוחדים" המתאפשרים מהחוקה. • ה"כוחות המיוחדים" של הממשלה נתונים לבקרת בית המשפט החוקתי וועדות פרלמנטריות. • 17.3- הפרלמנט מקים ועדה מיוחדת לפיקוח על פעולות הממשל הפדראלי מתוקף ה"כוחות המיוחדים" הללו. • 27.3- הפרלמנט מחוקק חוק ייעודי המעניק סמכויות למלך (בפועל לממשלה). 	בלגיה^{8,14}
<ul style="list-style-type: none"> • כל ההחלטות מותנות באישור הפרלמנט. • הממשלה מתייעצת כל העת עם האפידימולוג הראשי ועם רשויות בריאות הציבור. 	<ul style="list-style-type: none"> • לא הוכרז על מצב חירום. • צעדי הממשלה התבססו בעיקר על חקיקה קיימת. • בהמשך נעשה שימוש בהוראות שעה 	שוודיה^{1,15}
<ul style="list-style-type: none"> • החוק מקנה סמכויות נרחבות לממשלה להוצאת צווי חירום, אך מאפשר לבית הנבחרים לבטל צוים ולבטל את סמכויות הממשלה. 	<ul style="list-style-type: none"> • ב 30.3 נחקק חוק קורונה ייעודי. 	הונגריה⁸
<ul style="list-style-type: none"> • החוק מאפשר צוים מנהליים של שר הבריאות והממשלה. • קיים פיקוח פרלמנטרי על הצוים כפי שמפורט בחוק המקורי. 	<ul style="list-style-type: none"> • החוקה מאפשרת הכרזה על מצב חירום אך לא נעשה שימוש בכך. • החקיקה התבססה על חוק קיים מ 2008 של מאבק במחלות מדבקות ותוספת לחוק שנחקק ב 2.3. • בהתאם לחוק הוכרז מצב של התפרצות (epidemic) ב 12.3. 	פולין⁸
<ul style="list-style-type: none"> • במסגרת מצב החירום הממשלה הוציאה צוים מנהליים. • בהמשך צוים הוחלפו בידי צוים של משרד הבריאות, אשר בוטלו על ידי בית המשפט בשל היעדר תוקף חוקי. 	<ul style="list-style-type: none"> • ב 12.3 הוכרז מצב חירום מתוקף חוק מצבי החירום הקיים (Crisis act). • מתוקף מצב החירום, הממשלה הוציאה צוים מנהליים. 	צ'כיה¹⁶
<ul style="list-style-type: none"> • הממשל הפדרלי משתמש בסמכויות הקיימות בחוק בנושאים פיננסיים, ביקורת גבולות, תנועה בין מחוזות. • החלטות על גזרות וצעדים מקומיים מתקבלות ברמת המושלים תחת הכוונה של קבינט קורונה פדרלי. 	<ul style="list-style-type: none"> • הסמכות השלטונית בניהול בריאות הציבור נתונה למושלי המדינות. • הממשל טרם הפעיל את סמכויות החירום המעוגנות בחוק החירום. • 13.3 נחקק חוק קורונה שעיקר תכליתו הקלות פיננסיות והקצאת משאבים. 	קנדה^{17,18}
<ul style="list-style-type: none"> • החוק מעניק לממשלה סמכויות להעביר צווי חירום. 	<ul style="list-style-type: none"> • לא נעשה שימוש בסמכויות חירום שקיימות בחוקה. • נחקק חוק משלים לחוק הקיים לטיפול במגפות (מלקחי SARS). 	טאיוואן¹

-
- ¹ <https://www.idi.org.il/articles/31524>
- ² <https://theconversation.com/are-new-zealands-new-covid-19-laws-and-powers-really-a-step-towards-a-police-state-138114>
- ³ <http://legislation.govt.nz/act/public/2020/0012/latest/LMS344134.html?src=qs>
- ⁴ [https://content.next.westlaw.com/Document/I047fb93f6ae711eaadfea82903531a62/View/FullText.html?originationContext=document&transitionType=DocumentItem&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1](https://content.next.westlaw.com/Document/I047fb93f6ae711eaadfea82903531a62/View/FullText.html?originationContext=document&transitionType=DocumentItem&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1)
- ⁵ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/austria-report-covid-19-april-2020_en_0.pdf
- ⁶ <https://www.thelocal.dk/20200313/denmark-passes-far-reaching-emergency-coronavirus-law>
- ⁷ https://www.ssi.dk/aktuelt/nyheder/2020/05_smittetrykket-falder-trods-genaabning_11052020
- ⁸ https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges_Coronavirus/Situationsberichte/Gesamt.html
- ⁹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/649408/EPRS_BRI\(2020\)649408_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/649408/EPRS_BRI(2020)649408_EN.pdf)
- ¹⁰ <http://www.protezionecivile.gov.it/amministrazione-trasparente/provvedimenti/-/content-view/view/1227612>
- ¹¹ <http://www.lacostituzione.info/index.php/2020/03/28/il-covid-19-e-la-gestione-governativa-dello-stato-di-emergenza-una-riflessione-a-caldo/>
- ¹² <https://verfassungsblog.de/italys-coronavirus-legislative-response-adjusting-along-the-way/>
- ¹³ <https://verfassungsblog.de/etat-durgence-sanitaire/>
- ¹⁴ <https://verfassungsblog.de/fighting-covid-19-legal-powers-and-risks-belgium/>
- ¹⁵ <https://www.thelocal.se/20200324/sweden-to-allow-only-table-service-at-bars-and-restaurants>
- ¹⁶ European Commission for Fundamental Rights, Coronavirus Pandemic in EU- Fundamental Rights Implications, Czechia, 04.05.2020
- ¹⁷ <https://www.mccarthy.ca/en/insights/articles/covid-19-emergency-measures-tracker>
- ¹⁸ <https://www.justice.gc.ca/eng/csj-sjc/covid.html>